

Pedagoški programi v Pomurskem muzeju Murska Sobota

Šolsko leto 2025/26

Spoštovani ravnatelji, strokovni delavci vrtcev in šol!

Pred vami je brošura pedagoških programov, ki jih bomo v šolskem letu 2025/26 izvajali v Pomurskem muzeju Murska Sobota. V njej predstavljamo pestro ponudbo **muzejskih učnih ur in delavnic**, namenjenih različnim starostnim skupinam – **od predšolskih otrok do dijakov**.

Programi temeljijo na stalnih in občasnih razstavah ter so oblikovani tako, da učencem omogočajo poglobljeno, izkustveno učenje ob pristnih muzejskih predmetih. Posebej bi izpostavili prenovljeni del stalne razstave **Ljudje ob Muri**, ki v sveži postavitvi predstavlja bogato preteklost Pomurja – od prazgodovine, antike, srednjega in novega veka, do verske in umetnostne dediščine, sejmov, obrti ter pomurske gradove.

V tem šolskem letu vas vabimo tudi k ogledu posebne občasne razstave **Razkošje grofov Szapáry**. Na njej si lahko ogledate originalne predmete, s katerimi je bil za časa grofov Szapáry opremljen murskosoboški grad. Na razstavi so prvič zbrani skupaj predmeti iz različnih muzejev, zato razstava nudi enkratnega vpogled v razkošno življenje grofov Szapáry.

Verjamemo, da boste v naši ponudbi našli programe, ki bodo obogatili vaš pedagoški proces in učencem približali kulturno dediščino na živ in zanimiv način.

Veselimo se sodelovanja z vami – prisrčno vabljeni v Pomurski muzej!

Osnovni podatki

Pomurski muzej Murska Sobota

Trubarjev drevored 4

9000 Murska Sobota

<http://www.pomurski-muzej.si>

Odpiralni čas

torek – petek: 9h–17h

sobota: 9h–13h

nedelja: 12h–16h

ponedeljek: zaprto

Kontaktna oseba za pedagoški program:

Mateja Huber, kustosinja

T: 059 366 621; E: mateja.huber@pomurski-muzej.si

OBČASNI RAZSTAVI

Razkošje grofov Szapáry

(oktober 2025 – junij 2026)

Učna ura

Učenci se seznaniijo s plemiško rodbino Szapáry, ki je bila skoraj 250 let lastnik murskosoboškega gradu in ga spremenila v razkošno bivališče. Na ogled so originalni grajski predmeti iz 18. in 19. stoletja, s katerimi je za časa grofov bil opremljen grad v Murški Soboti. Učenci si ogledajo predmete, kot so španska stena, svečnik iz

porcelana, nenavadna viseča ura, razno tapecirano pohištvo in pohištvo z dragocenimi intarzijami ter portrete Habsburžanov.

Razstava nudi odličen vpogled v življenje plemstva in odpira številne zanimive teme kot so družbeni status, razkošje, družba v preteklosti, umetnostni slogi notranje opreme in tehnike okraševanja.

Primerno za učence vseh triletij OŠ ter dijake SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Zlato v rokah: delavnica zlatenja

Na razstavi *Razkošje grofov Szapáry* je veliko predmetov okrašenih s pozlato, kar je bila ena od tehnik, ki so predmete naredile ime-nitnejše in razkošnejše. Učenci se na delavnici preizkusijo v tej tehniki. Prejmejo tanke lističe z videzom zlata in z njimi pozlatijo

okvir iz lepenke. Da pa okvir ne bo brez slike, bodo vanj vstavili motive iz stenske poslikave baročnega salona iz murskosoboškega gradu.

Primerno za učence 8. in 9. razreda OŠ in dijake SŠ. Traja: 60 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Vzgojeni za uspeh - družina Legenstein

(september – december 2025, gostujoča razstava Muzeja Medžimurja Čakovec)

Učna ura

Razstava predstavlja družino Legenstein, ki je do leta 1925 živel v Murski Soboti, nato se je preselila v Čakovec. Učenci preko te družine dobijo vpogled v lokalno zgodovino medvojnega časa, ki pa pravzaprav odraža evropsko zgodovino. Ogle dajo si osebne predmete družine, fotografije in plakate ter ugotavljajo, kakšno je bilo družabno, kulturno in športno življenje v Murski Soboti v tem obdobju. Seznanijo se tudi s časom druge

svetovne vojne, ko je bila družina zaradi judovskega porekla Elizabete, soproge Geze Legensteina, deportirana v koncentracijska taborišča, a je preživel.

Primerno za učence 9. razreda OŠ in dijake SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Teden evropske kulturne dediščine

Od 30. septembra do 3. oktobra 2025 bomo za najavljene šolske skupine **brezplačno** izvajali učno uro **Bivališča skozi čas**. Za podrobnejši opis učne ure glejte opis pod istim naslovom na strani 7. Primerno za učence 2. triletja OŠ.

European Heritage Days

Dnevi evropske
kulturne dediščine

Teden otroka

Od 7. do 10. oktobra 2025 bomo za najavljene šolske skupine **brezplačno** izvajali učni uri:

- za predšolske otroke (4+) in učence 1. triletja OŠ: **Svetila nekoč** (opis učne ure pod istim naslovom na strani 5);
- za učence 3. triletja OŠ in dijake SŠ: **Prazgodovina v Pomurju: Odkopane zgodbe prazgodovinskih skupnosti** (opis učne ure pod istim naslovom na strani 7).

Kje se skrivajo živali?

Raziskovalni ogled razstave je namenjen najmlajšim obiskovalcem in razvija veščino opazovanja ter besednega izražanja. Seveda ne gre za iskanje pravih živali, ampak za njihove upodobitve. Na prvi pogled jih res ne opazimo, a z malo pozornega opazovanja, lahko skoraj v vsakem razstavnem prostoru najdemo kako upodobitev živali. V vodenem pogovoru jim damo imena, oponašamo njihovo gibanje in še kaj.

Primerno za predšolske otroke (4+) in učence 1. triletja OŠ. Traja: 30-45 minut. Cena: 4 EUR/učenca, za predšolske otroke brezplačno.

Barve, vzorci in oblike

Raziskovalni ogled razstave je namenjen najmlajšim obiskovalcem in razvija veščino opazovanja ter besednega izražanja. Stalna muzejska razstava je polna predmetov in otroci v njih prepoznajo barve, vzorce in oblike, ob tem pa spoznajo tudi namembnost nekaterih predmetov iz preteklosti.

Primerno za predšolske otroke (4+) in učence 1. triletja OŠ. Traja: 30-45 minut. Cena: 4 EUR/učenca, za predšolske otroke brezplačno.

Svetila nekoč

Kakšna svetila so uporabljali v časih pred izumom električne žarnice? Odgovor na to vprašanje otrokom prikažemo s pomočjo kopij svetil iz naših muzejskih zbirk. V temi bomo prižgali svetila iz različnih obdobj in ugotavljali, kakšno svetlobo so posamezna svetila nudila. Učno uro zaključimo z iskanjem originalnih svetil na stalni razstavi.

Primerno za predšolske otroke (4+) in učence 1. triletja OŠ. Traja: 30-45 min. Za predšolske otroke brezplačno, za učence OŠ 4 EUR/učenca.

Življenje v cimprachi

Ob rekonstrukciji dela *cimprače* in njenih notranjih prostorov otroci spoznajo ta pojem. Ogledajo si črno kuhinjo in ižo ter prisluhnejo pogovoru med dedkom in vnukom Vančkom.

Primerno za predšolske otroke (4+) in za učence od 1. do 5. razreda OŠ. Traja: 30-45 min. Za predšolske otroke brezplačno, za učence OŠ 4 EUR/učenca.

Skrivnostni predmeti

Učenci se razdelijo v manjše skupine. Vsaka prejme en »skrivnosten« predmet, kopijo določenega muzejskega predmeta. Učenci ga opazujejo, tipajo in skušajo čim bolj proučiti. Smisel naloge ni, da predmet identificirajo, ampak v tem, da zapišejo tri vprašanja o njem, nato poiščejo original na razstavi.

Skupine predstavijo svoja vprašanja in morebitne opazke. S pomočjo kustosa nato odgovorijo na vprašanja.

Primerno za učence 2. triletja OŠ. Traja: 60 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Gremo v muzej

Učenci spoznajo muzej skozi zgodovinske vire in strokovnjake, ki jih proučujejo. Tako npr. ob prazgodovinski zbirki predstavimo delo arheologa ter vire, ki jih proučuje, ob listini iz 16. stoletja delo zgodovinarja ipd. Po dogovoru si lahko ogledajo tudi restavratorsko delavnico, kjer se seznanijo s postopki konserviranja/restavriranja materialnih virov.

Primerno za učence 2. triletja OŠ. Traja: 45-60 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Bivališča skozi čas

Bivališča ljudi so se skozi čas spreminjala, kar učenci na nazoren način spoznajo ob primerih rekonstrukcij. Najprej si ogledajo del hiše iz prazgodovine, potem vstopijo v srednjeveško zemljanko in doživijo bivališče Slovanov. V baročnem salonu spoznajo bivanjsko kulturo na gradovih in dvorcih. *Cimprače* so

bile dom večini prebivalstva v Pomurju na začetku 20. stoletja, a v času med obema svetovnima vojnama bivanjska kultura postopoma postane sodobnejša, kar prikazuje značilni interier spalnice iz medvojnega časa. Učna ura se zaključi z ogledom dnevne sobe iz 60-ih let 20. stoletja.

Primerno za učence 2. triletja OŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Prazgodovina v Pomurju: Odkopane zgodbe prazgodovinskih skupnosti

Kdaj in kje so se v današnjem Pomurju naselili prvi prebivalci? Ali vemo, za katera ljudstva je šlo? Kako so živeli in kakšne predmete so uporabljali? Na kak način so pokopavali umrle in v kaj so verjeli? To je le nekaj vprašanj, ki jih bodo učenci raziskovali o prazgodovini.

Ogledajo si raznovrstne arheološke najdbe iz prazgodovinskih naselbin, ki jim približajo način življenja izpred več tisoč let. Primerjajo grobove in sklepajo, kaj nam le-ti razkrivajo o takratnih skupnostih. Na podlagi kulturnih predmetov ugotavljajo, kakšna so bila verovanja v prazgodovini.

Primerno za učence 6. razreda in 3. triletja OŠ ter dijake SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Antika v Pomurju

Obdobje rimske kulture si učenci približajo z ogledom značilnih predmetov iz tega obdobja, kot so oljenke, rimski novci, izdelki iz stekla. Ob arheoloških najdbah se pogovarjamo o takratnem življenju, ob najdbah iz grobov pa o pogrebnih praksah. Učenci se še preizkusijo v vlogi arheologa: v arheoposkovaniku raziščejo kopije nekaterih predmetov in ugotavljajo njihovo namembnost.

Primerno za učence 6. razreda in 3. triletja OŠ ter dijake SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Prišli so z vzhoda: naselitev Slovanov v srednjem veku

Učenci spoznajo zgodbo o Slovanih, ljudstvu, ki se je v drugi polovici 6. stoletja naselilo v Pomurju. O njih pripovedujejo vsakdanji predmeti, nakit, grobovi in ostanki njihovih bivališč, ki so jih odkrila arheološka izkopavanja. Posebno doživetje je vstop v rekonstrukcijo zemljanke, bivališča, v katerem so živeli Slovani.

Primerno za učence 2. in 3. triletja OŠ ter dijake SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Gradovi v Pomurju in življenje plemstva

Učenci se seznani s posameznimi gradovi v Pomurju in rodbinami, ki so najdlje živele v njih. Ogledajo si izvorno ohranjeno grajsko opremo. Na dveh portretih grofov Szapáry učenci spoznajo zunanji videz plemičev. Učno uro zaključimo v baročnem salonu, ki je v soboškem gradu v veliki meri ohranil svojo izvorno podobo iz časa grofov.

Primerno za učence 2. in 3. triletja OŠ in dijake SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Od lonca do čevlja: sejemske obrti v Pomurju

Rokodelci so bili v preteklosti izredno pomembni, saj so izdelovali izdelke, ki so jih ljudje vsakodnevno potrebovali. Učenci podrobneje spoznajo štiri sejemske obrti: lončarstvo, izdelovanje lesenih posod, čevljarstvo in lectarstvo. Ugotavljajo, katere materiale in orodja so uporabljali ter kakšni so bili končni izdelki. V igri vlog prevzamejo vlogo obrtnika na sejmu in ponujajo svoje izdelke.

Primerno za učence 2. triletja OŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Turki v naših krajih

Učenci na učni uri spoznajo zemljepisne okvire osmanske države in turške vpade ter pohode po naših krajih. Ogledajo si značilna orožja turške vojske (jatagani, karabinka, turška sablja). Spoznajo, kako so turški vpadi vplivali na tukajšnjo življenje. Spomin na turške vpade se je ohranil v ljudskem slovu, zato učenci prisluhnejo še kakšni pripovedki.

Primerno za učence 3. triletja OŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Reformacija v Prekmurju

Učenci spoznajo potek in značilnosti reformacije v Prekmurju, kot jo pripoveduje nekaj razstavljenih predmetov. Seznanijo se z literarnimi deli prekmurskih protestantov in začetki prekmurske književnosti. Prisluhnejo tudi branju odlomka iz Predgovora v knjigi *Nouvi zakon*, avtorja Števana Küzmicha ter mu sledijo v zapisani obliki, nato prekmurski knjižni jezik primerjajo s slovenskim knjižnim jezikom.

Primerno za učence 3. triletja OŠ in dijake SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

O baroku v baročnem salonu

Učenci doživijo baročno vzdušje v salonu soboškega dvorca, ki ga najbolj izrazito ustvarijo baročne stenske slikarije, še posebej pa iluzionistična poslikava stropa. Na primerih stenskih slikarij, likovnih del in notranje opreme spoznajo značilnosti baroka v vsem njegovem sijaju.

Primerno za učence 3. triletja OŠ in dijake SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Odmevi svetovnih vojn v Pomurju

Učenci s pomočjo razstavljenih spominskih značk ugotavljajo, na katerih bojiščih so se v prvi svetovni vojni bojevali vojaki iz Pomurja. Življenje vojakov jim približamo s pomočjo osebnih zgodb posameznikov, pri čemer se pogovarjamo o posledicah prve svetovne vojne. Obdobje

miru po njenem koncu je trajalo le dobrih dvajset let. Učenci ugotavljajo, kakšno je bilo življenje v času okupacije med drugo svetovno vojno in kakšne so bile njene posledice.

Primerno za učence 3. triletja OŠ in dijake SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Judje v Prekmurju: oblikovanje, obstoj in uničenje skupnosti

Kdo so bili Judje? Kdaj in zakaj so se naselili v Prekmurju? Kakšno je bilo sobivanje s pripadniki drugih veroizpovedi? To je le nekaj vprašanj, katerih odgovore bodo učenci spoznali na učni uri. Drugi poudarek bo na holokavstu med 2. svetovno vojno, ki ga bodo učenci spoznali tudi preko dokumentiranih pričevanj maloštevilnih preživelih.

Primerno za učence 3. triletja OŠ in dijake SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Muzejske delavnice

Otroške igre in igrače nekoč

Kakšne so bile igre in igrače v otroštvu naših dedkov in babic? Otroci odgovor dobijo in doživijo na delavnici, kjer takšne igrače izdelajo in se z njimi igrajo (*brnkefca*, *marjanca*, hoja s hoduljami, igra s koruznimi storži).

Primerno za predšolske otroke (4+) in učence 1. triletja OŠ. Traja: 30-45 min. Cena: 3 EUR/učenca, za predšolske otroke brezplačno.

Eksperimentalnica s starimi kuhinjskimi pripomočki

Učenci praktično preizkušajo uporabo nekaterih starih kuhinjskih pripomočkov: na kuhinjski tehničnici na uteži stehtajo mak in ga stolčejo v lesenem možnarju, s pinjo izdelajo maslo, v kavnem mlinčku zmeljejo kavo. Izvedba je možna v skupini do 15 oseb.

Primerno za učence od 1. do 4. razreda OŠ. Traja: 60 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Mali pletarji

Učenci na razstavi iščejo pletene izdelke in na ta način spoznajo, kateri izdelki so se nekdaj pletli ter iz katerih gradiv. Nato se sami preizkusijo kot pletarji in si iz trakov iz tekstila spletejo podstavek za lonce. Na praktičen način se naučijo osnovne pletarske tehnike.

Primerno za učence od 3. do 6. razreda OŠ. Traja: 45-60 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Indašnje malarske mujštre

Originalni motivi iz starih šablon, s katerimi so pleskarji v Pomurju nekdaj pleskali na stene sob, so v okviru delavnice uporabljeni kot šablona za izdelavo odtisov na papir ali na bombažne majice. Slednje je treba prinesiti s seboj. Primerno za učence vseh triletij OŠ in dijake SŠ. Traja: 45-60 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Prazgodovinski lončarji

Na delavnici učenci iz gline izdelajo kopijo bakrenodobne skodelice, ki so jo arheologi izkopali pri Krogu. Izdelajo jo s tehniko svaljkanja, kot so izdelovali posode v prazgodovini ter okrasijo z brazdastim vrezom, prav tako značilnim za ta čas.

Primerno za učence 2. in 3. triletja OŠ in dijake SŠ. Traja: 45-60 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Izdelava antične oljenke

Učenci na delavnici s pomočjo kalupa izdelajo antično oljenko iz gline - svetilko na olje, ki so jo v naše kraje prinesli Rimljani.

Primerno za učence 2. in 3. triletja OŠ. Traja: 45-60 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Antična zaponka z žabico

Dve antični zaponki (fibuli) iz antike iz najdišča Nova tabla II južno od Murske Sobote v obliki žabice sta doslej edini tovrstni zaponki v Sloveniji. Najdeni sta bili v bogatem dvojnem žganem grobu. Poleg praktične in okrasne vloge pa naj bi imeli tudi varovalno vlogo. Učenci si na delavnici iz volne izdelajo broško v podobi žabice.

Primerno za učence od 5. do 7. razreda OŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Punce z biseri – ogrlice štirih Slovanok

Med najdragocenejšimi najdbami iz slovanskega grobišča Pleše iz zgodnjega srednjega veka so štiri ogrlice iz steklenih jagod, ki so bile najdene v grobovih ene odrasle ženske in treh deklet. Ogrlice so bile uvožene in dragocene, zato so si jih lahko privoščili le v bogatejših družinah. Učenci na delavnici po navdihu teh ogrlic ustvarijo svojo ogrlico, tako da pobarvajo perlice iz mase za oblikovanje in jih nanizajo v ogrlico.

Primerno za učence od 3. do 7. razreda OŠ. Traja: 60 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Delavnica tkanja s tkalsko deščico

Tkanje je bilo ena od najpogostejših obrti v Pomurju. Učenci se na delavnici preizkusijo v tkanju s tkalsko deščico in si stkejo zapestnico.

Primerno za učence 1. in 2. triletja OŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Prekmurski protestantski abecedniki – prvi učni pripomočki

Delavnica v ospredje postavlja prizadevanja prekmurskih protestantov iz 18. stoletja po opismenjevanju ljudstva. Po njihovi zaslugi nismo le dobili prve tiskane knjige v prekmurščini, temveč tudi abecednike, prve učne pripomočke, ki so pomagali pri opismenjevanju otrok. Učenci na delavnici prejmejo muzejski

abecednik in se preizkusijo v vlogi učencev v evangeličanskih šolah v 18. stoletju. S peresom in črnilom v lepopisu iz tega časa prepisejo molitev iz abecednika. Primerno za učence 3. triletja OŠ in dijakke SŠ. Traja: 45 min. Cena: 4 EUR/učenca.

Vüzenske delavnice (16. marec – 3. april 2026)

Za predšolske otroke (4+) in učence 1. triletja OŠ:

- delavnica izdelovanja **obešanke** v obliki jajca, ki jo učenci okrasijo z geometrijskimi vzorci, značilnimi za *remenke*, okrašene z voskom (traja: 45 min, 4 EUR/učenca, za predšolske otroke brezplačno)
- izdelovanje **velikonočne voščilnice**: učenci si jo izdelajo s pomočjo kopij starih velikonočnih voščilnic iz muzejske zbirke, (traja: 30-45 minut, 3 EUR/učenca, za predšolske otroke brezplačno).

Za učence 2. in 3. triletja OŠ ter dijake SŠ:

- izdelovanje **remenek** z nanašanjem tekočega voska, kar je ena od starih tehnik krašenja, značilna za Pomurje (traja: 45 minut, cena: 4 EUR/učenca).

Pedagoški programi v Pomurskem muzeju Murska Sobota. Šolsko leto 2025/26.
Letnik 11.

Izdal: Pomurski muzej Murska Sobota. Zanj: dr. Branko Kerman.

Besedilo: Mateja Huber. Fotografije: Tomislav Vrečič, France Stele. Grafična
priprava: Mateja Huber.

Murska Sobota, avgust, 2025.

Pomurski muzej Murska Sobota si pridržuje pravico do sprememb programa in vstopnin.

70^{le}
Pomorski muzej
Muriła Sobota